

De Havixhorst en Dickninge

FOTO: SAKE ELZINGA

Het Drentse Landschap

WANDELROUTE 5 KM

Vlakbij de Reest lijkt de wereld anders in elkaar te zitten. Zeggen we in Drenthe graag tegen elkaar dat je maar gewoon moet doen en dat je dan al gek genoeg doet. Hier is niets gewoon, zo te zien. Dit lijkt een chique wereld uit vroeger dagen met statige landhuizen, prachtige bossen met dikke bomen en oude esgronden. En de kronkelende Reest die hier al eeuwen zijn gang mag gaan.

Informatie over de wandelroute

Startpunt

Parkeerplaats De Havixhorst,
Schiphorsterweg 36, 7966 AC De Schiphorst
[Routebeschrijving](#).

Lengte route 5 km

GPS-startpunt

52°40'29.3"N 6°15'32.5"E

Begaanbaarheid paden

Goed begaanbaar in alle jaargetijden.

Honden

Honden toegestaan mits aangelijnd.

Afkortingen

LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor,
KP knooppunt

Over deze route is een artikel verschenen in
Kwartaalblad 113 van Het Drentse Landschap
(maart 2022).

-
- Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of iBooks.
 - Printen: maak gebruik van de mogelijkheden van uw eigen printer. [Zie tips](#).

🚶 De Wijk-De Havixhorst en Dickninge

Tik op de nummers
voor informatie.

1 Langs het beekdal

kaart

- Voor toegangsbrug De Havixhorst LA langs gracht. RA gracht blijven volgen.
- Als gracht naar rechts buigt, pad RD blijven volgen. Pad volgt steilrand beekdal.
- Pad maakt haaks bocht einde akkerland. Pad maakt opnieuw haakse bocht en blijft bosrand volgen.

Bij De Havixhorst en later tijdens de wandeling bij Dickninge loop je een eindje langs de es. Bij De Havixhorst is aan de rand van het beekdal nog maar een klein deel van de oorspronkelijke es overgebleven. Het Drentse Landschap beheert het als kruidenrijke graanakker.

In de negentiende eeuw werd aan deze kant van De Havixhorst veel akkerland met bos ingeplant om het landgoed meer allure te geven. De verkoop van hout was bovendien belangrijk als bron van inkomsten. Op De Havixhorst stond op dat moment meer dan veertig hectare productiebos en daarmee was het een van de grootste Drentse bossen.

2 De Havixhorst

kaart

- Ter hoogte van De Lokkerij pad schuin RA het bos in nemen.
- Bij gracht RA langs achterkant De Havixhorst. LA gracht blijven volgen.
- Als gracht naar links buigt, pad RD blijven volgen.

In 1371 had Reijnolt van den Clooster het erf Havehorst in zijn bezit. Zijn bezit groeide uit tot een van de belangrijke adellijke huizen in Drenthe. Als eigenaar van zo'n 'havezate'

maakte je automatisch deel uit van de Ridderschap en nam je rechtstreeks deel aan het bestuur van de Landschap Drenthe. In 1658 kwam de havezate in eigendom van de familie De Vos van Steenwijk. De familie bleef zo'n driehonderd jaar op De Havixhorst wonen. Het huidige huis werd in 1753 gebouwd. Sinds veertig jaar is Het Drentse Landschap eigenaar van het landgoed.

In de tuinen van De Havixhorst kun je een beeldentuin bezoeken met werk van twintigste-eeuwse Nederlandse beeldhouwers als Hildo Krop, Mari Andriessen, Charlotte van Pallandt, Pieter d'Hont en Eddy Roos. Ook worden er regelmatig nieuwe exposities georganiseerd. De beeldentuin is dagelijks gratis te bezoeken tussen negen en vijf uur. Zie voor meer informatie www.beeldenparkdehavixhorst.nl.

3 Orchidee van het Reestdal kaart

- Einde zandpad op fietspad RA.
- Na 500 m (bij KP57) RA, Staphorsterweg

Als je na het rondje Havixhorst het fietspad op loopt, liggen rechts graslandjes die in mei en juni paars kleuren van het moeraskartelblad. ‘Orchidee van het Reestdal’ wordt hij wel eens liefkozend genoemd, maar het is geen orchidee. Moeraskartelblad is een halfparasiet die zijn voedsel deels uit de wortels van het gras haalt. Waar moeraskartelblad groeit, blijft het gras meestal ook laag.

FOTO: HANS DEKKER

4 Tolhuis

kaart

- Bij tolhuis (KP44) LA en daarna meteen RA pad tussen akker en beekdal.

Eeuwenlang ging het verkeer van De Wijk naar Staphorst via de Beugelenbrug de Reest over en moest je bij het tolhuis je tol betalen. Het tolgeld was een interessante bijverdiensite van de heren van Dickninge. Toen in 1948 de laatste tolleren in Drenthe werden opgeheven, was de Dickninge-tol er één van. Het verhaal wil echter dat de laatste tolgaarder desondanks stiekem jarenlang doorgedaan is elke passant vriendelijk doch dringend om zijn stuiver tolgeld te verzoeken.

Bij het tolhuis kun je even doorlopen naar de Beugelenbrug over de Reest, sinds jaar en dag het grensriviertje tussen Drenthe en

Overijssel. Vervolgens loop je via de beekdalrand langs de mooie bolle es van Dickninge (waar de afgelopen jaren jammer genoeg vooral mais op verbouwd werd). Rechts in het beekdal staat een monumentale duiventil. Deze stamt uit de tijd dat het houden van duiven aan de adel voorbehouden was. Oude duiventillen vind je dan ook alleen bij oude, deftige huizen. Drenthe telde er op een gegeven moment zo'n vijftig. De duiven waren geen postduiven, maar ze werden vooral gehouden voor de mest die in de moestuin werd gebruikt. En natuurlijk stond er in de betere kringen regelmatig duif op het menu.

FOTO: SAKE ELZINGA

5

Holwortel

kaart

- Voorbij huis aan linkerkant RA bruggetje over.
- Doorgaande zandpad blijven volgen.
- Na het 3e (nieuwe) bruggetje LA. Pad blijven volgen.

FOTO: HANNA SCHIPPER

Als je het bruggetje bij Dickninge overgaat, ligt rechts een stuw in de Reest. In de veertiende eeuw zorgde zo'n stuw ervoor dat de Reest als een singelgracht rond Dickninge kon worden geleid. Dickninge was toen nog geen adellijk huis, maar een Benedictijner klooster. Bij de stuw lag in de kloostertijd een aalstal: een fuik waarmee je paling kon

vangen. De visvangst was toen een privilege van adel en geestelijkheid. In 1458 kreeg het klooster het flink aan de stok met de heer van De Havixhorst over het zetten van fuiken in de Reest.

In het vroege voorjaar zorgt de holwortel voor een rozerood en wit tapijt op de bosbodem van Dickninge. Waarschijnlijk hebben we het plantje te danken aan de kloosterlingen van Dickninge. De holwortel moet het namelijk van het voorjaar hebben. Dan zitten de bomen nog niet in het blad en kan voldoende zonlicht de bosbodem bereiken. Net als veel andere bosplanten heeft de holwortel steeds meer te lijden van de stikstofdepositie die voor een verruiging van de bosbodem met o.a. bramen zorgt.

6 Dickninge

kaart

- **Ter hoogte van ingang Dickninge schuin rechts langs het witte hek, laan met bomen nemen.**
- **Einde pad RA.**
- **Einde zandweg op fietspad LA terug naar startpunt.**

In 1325 verhuisden de Benedictijner monniken en nonnen vanuit hun klooster in het drukke Ruinen naar deze plek aan de oever van de Reest. Het werd het grootste en

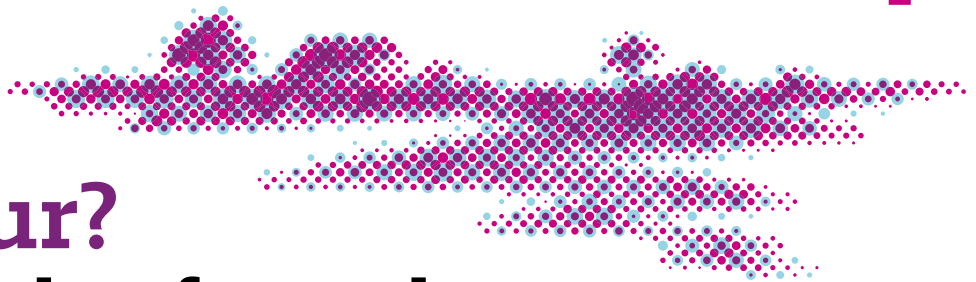

belangrijkste Drentse klooster. Het klooster moet ongeveer op de plaats van het bouwhuis (boerderij) van Dickninge hebben gestaan. De tekening uit 1732 laat zien dat er toen niet meer dan een ruïne van de kloosterkerk over was.

In 1813 liet Reint Hendrik de Vos van Steenwijk het huidige neoclassicistische huis op het landgoed bouwen. Het huis wordt particulier bewoond en is in appartementen opgesplitst.

Het Drentse Landschap

Logeren in de natuur?

Het Drentse Landschap heeft prachtige vakantieaccommodaties beschikbaar voor liefhebbers van rust en ruimte. Een paar dagen er even helemaal tussenuit! Je verblijft midden in de natuur in een huis dat van alle gemakken voorzien is...

Je kunt de accommodaties van Het Drentse Landschap rechtstreeks boeken via

www.Buitenlevenvakanties.nl

Stichting Het Drentse Landschap

Bel tijdens kantooruren (0592) 313 552

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Teksten: Bertus Boivin, Melle Buruma

Coördinatie: Hanna Schipper

Topografie: BRT Achtergrondkaart © Kadaster/
OpenStreetMap (CC BY 4.0).

Vormgeving: Smartmobiletour.nl